

Ali bogovi zahtevajo nemogoče?

Ob premieri Brehtove drame *Dobri človek iz Sečuana* v **MGL**

Na odru Mestnega gledališča ljubljanskega so premierno uprizorili znamenito Brechtovo dramo, v kateri si veliki nemški dramatik zastavlja vprašanje, ali bi bogovi, ki bi prišli na Zemljo, na njej našli kakšnega dobrega človeka. Čeprav je avtor dogajanje postavil v kitajsko mestece Sečuan, je drama univerzalna ter nas miselno in etično vznemirja tudi.

Zgodba je preprosta: trije bogovi pridejo na Zemljo in iščejo dobrega človeka. Presneto težavo imajo že s tem, da najdejo prenočišče, kaj šele dobrega človeka. Toda utrne se jim sreča, takšna dobra oseba, ki jo je ena sama darežljivost, je sicer dekle z roba družbe, Šen Te. Ko smo presunjeni nad njeno milino in njenim razumevanjem ubogih, se zdrzemo ob pohlepu in neuvidevnosti teh, ki jim pomaga. Še bolj pa vznemiri dejstvo, da je dobroti resnično sirota, saj usmiljenje de-

je, pravzaprav ena in ista oseba. Gre namreč za to, da se s tem vprašanjem srečuje vsak človek, saj mora vsak kljub svoji dobroti tudi preživeti. Zato iz racionalnih razlogov kdaj ustavi čustva usmiljenja, sicer bi ga dobrohotnost ugonobila.

Brechtova drama spominja na Servantesove dileme. Tudi plemeniti Don Kihot španskega klasika preprosto ne more preživeti, zato ga rešuje oproda Sančo Pansa, dopolnitev, ki prihaja iz banalno realnega sveta. To dilemo Brecht še poglobi v ljubezenskem precepu dekleta, ki ga resnično ljubi, saj bi jo lahko popeljal med oblake, in podjetniško uspešnim brivcem, ki pa pokaže nek realni socialni čut. Vprašanje je, ali v ljubezni smemo slediti sanjam, ki nas lahko popeljejo zelo daleč, ali pa je prav, da ostanemo pri stvarnosti, ki nas sicer rešuje, a je brez vsake domišljajske lepote.

Brechtova drama dileme med dobroto in razumom ne razreši in med njima ne najde spoja. Rešitev vidi le v tem, da »bogovi« pristanejo na občasen korektiv realnosti, ki omejuje dobroto, sicer mora dobroti vladati naprej, četudi bo izgubljala.

Drama, napisana sredi prejšnjega stoletja, je močno aktualna tudi danes, saj se tudi današnja svetovna in nič kaj človeška ekonomija sklicuje na racionalnost in izreka grožnjo, kako nas bo vzajemna solidarnost ugonobila. Dramatik je tukaj jasen: človek mora tvegati tudi poraz, če hoče ohraniti človečnost.

Igralski ansambel je v celoti zelo dober, izstopa pa glavna igralka Tina Potočnik. Med »bogovi« najbolje združuje resnost in duhovitost Boris Cavazza, dovršeno odigrata tudi Branko Soban pilota in Jure Henigman prodajalca vode. Igralci so kot celota uspeli dramatičen položaj lajšati z rahlo ironijo, kamor jih je odlično vodil režiser Aleksander Popovski in k lepi dikciji lektorica Barbara Rogelj. ✎

EDVARD KOVAČ

**V BISTVU GRE ZA GLOBOKO
ČLOVEŠKO TRAGIKO, DA
NAMREČ SAMO Z DOBROTO
NI MOGOČE PREŽIVETI.**

kle pripelje pogosto do roba čistega zloma. Zato se Šen Te preobleče v bratranca Šu Ta-ja, ki pa s kruto racionalnostjo rešuje njen položaj.

Ob zgodbi se zastavlja že zelo staro vprašanje: Ali se niso bogovi poigrali s človekom, ko so mu dali moralne zakone, vest in ga potem prepustili njegovim socialnim in gospodarskim tegobam? Naj se pač znajde, kakor ve in zna. V bistvu gre za globoko človeško tragiko, ki jo nosi vsak v sebi, da namreč samo z dobroto ni mogoče preživeti. Tak človek postane kmalu vsaj smešen, vsekakor pa neučinkovit, ter ugonobi prav tiste, ki jim je hotel pomagati. V tej luči sta dekle z lepimi čustvi in njen racionalni bratranec, ki jo rešu-